

MŰHELY

FRAZER-ÍMREGH MONIKA (FORD.)

Giovanni Pico della Mirandola:

Istenhez könyörgő elégia

Isten atyánk, legszentebbként aki tisztelt,
három természet, ámde egy istenség,
kit magas égen túl, a világ tüzes ormán
angyali had szolgál, szent kórus serege!
Ó, ki teremtő jobboldal, hogy lássuk, emelted
egykor e földi világ pompás épületét!
Kormányzója egeknek, a földnek, igédde
hogyha parancsolsz, ránk villám zápora hull.
Rajtunk, jaj, könyörülj, tisztíts meg minket a szennytől,
hogy méltó haragod lángja ne süjtson ránk!
Hogyha netán a hibáink mind mérlegre kerülnek,
és mércéd szigorú lenne ítéleteden,
hát ki viselné el Megváltónk ostorozását
és a verést, amit ő eltűrt, tartva magát?
Nem marad úgy az a Mű, ha haragszik rá a Teremtő,
mégsem pusztul az el, végső napja ha jön.
Hát van-e, kit nem sújt eredendő bűnnek igája?
Vagy van-e, kit nem nyom, mit maga elkövetett?
Vagy bizonyára te ő maga vagy; merthogy sosem ártasz,
és az igazságot szolgálod kegyesen,
messze nagyobb díjjal fizeted ki, mi érdem,
és a könyörgőnek elnézed, ha gonosz.
Mert jóval magasabb a kegyelmed, mint a mi vétünk,
s Istenhez méltó adni akárkinek is.
Bár elegendő méltóság, szeretetre ha méltat,
méltatlant ha talál, ő azt is szereti.
Nézz le reánk szeliden könyörülve, könyörgök,
szolgáidnak akár, vagy bűnösnek akarj.
Éltünk elkövetett vétkét hisz mind ha tekinted,
hálátlan lelkünk sok bűn terheli még.

Deprecatoria ad Deum

Alme Deus summa qui maiestate verendus
Vere unum in triplici numine numen habes,
cui super excelsi flammantia moenia mundi
angelici servit turba beata chori,
cuius et immensum hoc oculis spectabile nostris,
omnipotens quondam dextra creavit opus.
Aethera qui torques, qui nutu dirigis orbem,
cuius ab imperio fulmina missa cadunt,
parce precor miseris, nostras precor ablue sordes,
ne nos iusta isti poena furoris agat.
Quod si nostra pari pensentur debita lance,
et sit iudicii norma severa tui,
quis queat horrendum viventis ferre flagellum
vindictis et plagas sustinuisse graves?
Non ipsa iratae restabit Machina dextrae,
Machina supremo non peritura die.
Quae mens non primae damnata ab origine culpae?
Aut quae non proprio crimine facta nocens?
Aut certe ille ipse es proprium cui parcere semper
iustitiamque pari qui pietate tenes,
praemia qui ut meritis longe maiora rependis,
supplicia admissis, sic leviora malis.
Namque tua est nostris maior clementia culpis,
et dare non dignis res mage digna Deo est.
Quanquam sat digni, si quos dignatur amare,
qui quos non dignos invenit ipse facit.
Ego tuos placido miserans precor aspice vultu,
seu servos mavis, seu magis esse reos.
Nempe reos, nostrae si spectes crimina vitae
ingratae nimium crimina mentis opus.

Ám ha meg azt nézed, mi nekünk lett tőled adottság,
mind rendkívüli jó, szép és bölcs adomány.
Természettől fogva a szolgálid lehetünk csak,
ámde kegyed minket gyermeki rangra emelt.
Jaj, de az elnéző kímélet szinte nyomasztó,
gyermeki rangról most újra a bűnbe esünk.
Bűn bűnössé tett, de legyőzi kegyelmed a bűnünk,
hogymint vétünk révén nőjön a tiszteleted,
mert a te mély bölcsességed vagy akár a hatalmad
hogymint megismerjük, felfedi kincseidet,
tévélygésünkben ragyogóbban fénylik a jóság,
tündöklőn hív s vár vágyinivaló szeretet.
Ez, mely az ég magasából Urunkat földre lehozta,
és a kereszt fáján tette ki kínjainak,
véred atyádnak sarjairól hogy mossa le vétünk
– sárban fetrengtek, dőrén és gonoszul –,
így kegyed és a szerelmed okozza te legszelidebb Úr,
hogymint bővelkedjünk földi javakban is im.
Ó szeretet, s kegyelem, ügyeinkben gondviselőnk vagy,
szolgád szolgálod, jót megtestesítő,
Ó szeretet, s kegyelem, elfordul tőled e század,
oly sok a vétünk már, tőle enyészik a jó!
Add, hogy a szívünkben szeretet tüze újra lobogjon,
lángja felérhessen azzal, ahonnan ered,
add, hogy megszabaduljunk sátán járma alól, mert
bánjuk e rabságunk, hosszúra nyúlt ez a kín!
Adj békét a szívünkbe, csitítsd le borús-zajos elménk,
ébredjen bennünk végre irántad a vágy!
Így amikor végzünk a halandó emberi léttel,
s lelkünk, legfőbb Úr, színed elébe kerül,
baldog sorssal tán az ígért célhoz hazaérvén
lássa, hogy atyja előtt áll, nem urára tekint.

Aut tua si potius in nobis munera cernas,
 munera praecipuis nobilitata bonis.
 Nos sumus ipsa olim tibi quos natura ministros,
 mox fecit natos gratia sancta tuos.
 Sed premit (heu) miseros tanta indulgentia fortis,
 quos fecit natos gratia, culpa reos.
 Culpa reos fecit, sed vincat gratia culpam,
 ut tuus in nostro crimine crescat honor,
 nam tua sive aliter sapientia, sive potestas,
 nota suas mundo prodere possit opes,
 maior in erratis bonitatis gloria nostris,
 illeque prae cunctis fulget amandus amor.
 Qui potuit coelo dominum deducere ab alto,
 inque crucem summi tollere membra Dei,
 ut male contractas patrio de semine sordes,
 ablueret lateris sanguis et unda tui,
 sic amor et pietas tua rex mitissime, tantis
 dat mala materiam suppeditare bonis.
 O amor, o pietas, nostris bene provida rebus,
 o bonitas, servi facta ministra tui,
 o amor, o pietas, nostris male cognita saeculis,
 o bonitas nostris nunc prope victa malis,
 da precor huic tanto, qui semper servet, amori
 ardorem in nostris cordibus esse parem,
 da satanae imperium, cui tot servisse per annos
 poenitet, excusso deposuisse iugo.
 Da precor, extingui vesanae incendia mentis,
 et tuus in nostro pectore vivat amor,
 ut cum mortalis perfunctus munere vitae
 ductus erit dominum spiritus ante suum,
 promissi regni felici forte potitus
 non dominum, sed te sentiat esse patrem.